

Liite 1. Kuvaukset eräistä Espoonkartanon alueen jalopuustoisista metsiköistä

Espoon ympäristöyhdistyksen kaavaryhmän jäsenet tekivät 4.9.2016 maastokatselmuksen Espoonkartanon alueelle, jossa on samaan aikaan nähtävänä neljä asemakaavaehdotusta (Espoonkartanomäki, Finnsinmäki, Holken ja Mynttilä). Pistokoeluontoisen käynnin yhteydessä alueelta paikallistettiin useita jalopuustoisia lehtokuvioita sekä yksi noro, joita ei ole alueella vuonna 2009 tehdyssä luontoselvityksessä tunnistettu. Havaitut kohteet on kuvattu jäljempänä lyhyesti. Kohteiden suuntaa antavat rajaukset käyvät ilmi liitteen 2 kartoilta. On todennäköistä, että alueelta löytyy lisää vastaavia metsiköitä.

Kohde A: Finnsinmäen kallion ja siitä pohjoiseen sijaitsevan mäen välisen notkon sekä siihen liittyvien rinteiden tuore lehto (lähinnä OMaT). Alueella on myös arkeologisia muinaisjäännöksiä, joiden ympärille vaahteran runsain esiintyminen keskittyy.

Metsät ovat kehitysluokaltaan pääosin varttuneita tai nuoren ja varttuneen rajoilla, mutta koillisosan harvennetut vaahteraa ja koivua kasvavat metsät ovat vielä valtapuuston koon ja iän (noin 30 v) puolesta nuoria metsiä. Merkittävä osa alueen metsistä on rakenteeltaan luonnontilaisen kaltaisia eli puustossa on eri-ikäisyyttä eikä sitä ole systemaattisesti harvennettu. Vaahteran lisäksi puustossa on vaihtelevia määriä koivua, raitaa, pihlajaa, haapaa ja kuusta. Jonkin verran löytyy myös lahoppuuta (lähinnä kohteen eteläosasta). Luontaisesti kehittyneiden, puumaisten vaahteroiden kokonaismäärä alueella ylittää 200 puun rajan. Edustavin osa alueen runsaasti vaahteraa sisältävistä metsistä täyttäneen luonnonsuojelulain 29 § jalopuumetsän kriteerit.

Rajauksessa on mukana myös koillisosan harvennushakkuiden takia melko tasarakenteisia, vaahteraa, koivua ja haapaa kasvavia nuorempia metsiä. Vaikka nämä eivät olekaan rakenteeltaan luonnontilaisen kaltaisia, toimivat ne luonnonsuojelubiologisesti selvänä tukialueena arvokkaammalle vaahteralehdolle.

Kohde B: Gumbölejoen varren jalopuustoiseen suojelualuekokonaisuuteen liittyvä laaja, loivapiirteisten rinnelehtojen alue. Pääosa lehdoista on tuoreita keskiravinteisia lehtoja, mutta paikoin rehevyystaso lähenee runsasravinteisuutta. Alueelta löytyy vanhaa maatalous-, asutus- ja metsätaloushistoriaa, mutta vuosikymmeniä jatkunut metsien luontainen kehitys on palauttanut metsäiset luonnonpiirteet melko lailla hyvin. Rajatulla alueella vallitsevat valtapuuston iältään arviolta 40-60-vuotiaat monipuulajiset sekametsät. Osa metsistä on valtapuustoltaan nuoria tai varttuneita, lisäksi alueella on vanhojen suojus- ja siemenpuiden alle luontaisesti kehittyneitä nuorempia puustoja. Varsinaisia harvennushakkuita alueella ei ole tehty.

Alueen puustossa esiintyvät vaihtelevilla suhteilla vaahtera, haapa, koivu, pihlaja, harmaaleppä, tuomi, raita ja kuusi. Ylispuina on myös mäntyjä ja nykyisestä talosta 150 m lounaaseen myös joukko vanhoja, mahdollisesti istutettuja lehmuksia. Etenkin

kohteen länsiluoteisosan rinteillä kasvaa näkyvästi nuoria, osin jo melko järeitä (halk. 10-20 cm) tammia. Paikoin metsiin on muodostunut ohutta lehtilahopuuta näkyvästi.

Alueella kasvavien luontaisesti kehittyneiden puumaisten (halk. 7-25 cm) vaahteroiden kokonais määrää ei ollut maastokäynnillä mahdollista arvioida. Laskenta lopetettiin noin 200 rungon jälkeen. Pääosa rajatusta alueesta täyttäneen luontaisesti kehittyneiden vaahteroiden ja metsän rakenteen puolesta luonnonsuojelulain 29 § mukaisen jalopuumetsän kriteerit. Se että alueelta löytyvät lehmukset ovat todennäköisesti istutusperäisiä ja alueella on vanhaa ja monipuolista kulttuurihistoriaa ei pitäisi vaikuttaa luonnonsuojelulain luontotyypikohteen tulkintakriteereihin.

Maastokäynnillä jalopuustoisten lehtometsien esiintymisen tarkkaa ulottuvuutta ei ollut aikataulusyistä mahdollista hahmottaa. Siksi on mahdollista ja jopa todennäköistä, että rajaus on etenkin itäosasta liian suppea.

Kohde C: Kehitysluokaltaan nuoren ja varttuneen rajoilla olevaa, tilarakenteeltaan luonnontilaisen kaltaista lehtisekametsää lehtopohjalla. Puustossa ainakin vaahteraa, raitaa, tuomea ja pihlajaa. Luontaisesti kehittyneitä puumaisia vaahteroita yli 60 kpl.

Kohde D: Ajouran varrella keskittymä, jossa varmuudella ainakin 23 kpl puumaista, luontaisesti kehittyntä vaahteraa.

Kohde E: Ajouran jakama rinnelehto. Uran pohjoispuolella noin 30-vuotiasta lehtisekametsää, jossa kasvaa ainakin pihlajaa, raitaa, koivua, vaahteraa ja tuomea. Uran pohjoispuolen rajauksessa on noin 20 puumaista vaahteraa. Uran eteläpuolella on sekapuustoista lehtoa, jossa kasvaa useita puumaisia vaahteroita, jotka kuuluvat samaan keskittymään.

Kohderajauksen lounaispuolen notkossa virtaa kosteassa lehdossa luonnontilainen noro, joka täyttää vesilain 11 § suojaaman kohteen kriteerit. Lisäksi kohderajauksen eteläpuolella kallion alla jatkuu lehto, jossa tiheän tuomivaltaisen nuoren puuston (joukossa myös vaahteraa) päällä kasvaa ylispuina useita järeitä tammia, vaahteroita ja haapoja.